

DE STELLING: 'Goede zaak dat de Arbeids- inspectie keihard optreedt tegen handmatig straatwerk'

De Arbeidsinspectie grijpt sinds februari direct in als straatwerk handmatig wordt uitgevoerd, terwijl machinale bestrating mogelijk is. Zie artikel op pagina 50 van deze editie. Het werk kan dan meteen worden stilgelegd. De maatregel moet gezondheidsproblemen terugdringen, want bijna de helft van de stratenmakers kampt met rug-, schouder- en knieklachten. Ook hoveniers herkennen dit probleem.

Auteur: Frank van de Ven

Voor hoveniers geldt dat straatwerk groter dan 40 m² niet meer volledig handmatig mag worden uitgevoerd. Hulpmiddelen zoals klemmen en kleine machines zijn verplicht. Naast een boete tot € 5.000 kan ook persoonlijke aansprakelijkheid van opdrachtgevers en werkgevers volgen als onvoldoende rekening wordt gehouden met de gezondheid van medewerkers. Hoe kijkt de sector aan tegen deze nieuwe manier van ingrijpen van de Arbeidsinspectie?

JONNIE MICHELBRINK
Eigenaar Michelbrink Hoveniers

'Soms breekt nood wet, en kan een specifieke handeling niet machinaal volbracht worden'

'Het is goed dat er een Arbeidsinspectie is. Dat de inspecteur hard optreedt als er iets misgaat, vind ik zeker niet verkeerd. Straatwerk vermijd ik zoveel mogelijk. We zorgen ervoor dat we zelf zo min mogelijk straatwerk uitvoeren en besteden dat uit aan stratenmakers.

Toezien op de stratenmaker

Wanneer we zo'n klus uitbesteden, zien we daar als opdrachtgever op toe dat er zoveel mogelijk volgens de geldende regels gewerkt wordt. Dat betekent dus dat we erop letten dat werkzaamheden die machinaal uitgevoerd kunnen worden, ook daadwerkelijk op die manier worden gedaan.

Niet alles kan machinaal

Toch vind ik dat er rekening gehouden moet worden met de geldende omstandigheden. Dat betekent dat er niet direct met torenhoge boetes geschermd hoeft te worden door de Arbeidsinspectie. De menselijke maat moet gewaarborgd worden. Soms breekt nood wet, en kan een specifieke handeling niet machinaal volbracht worden. In zulke gevallen zou een goede waarschuwing volstaan in plaats van meteen een fikse boete op te leggen aan de uitvoerende partij.'

TEUNIS VAN DE POL
Eigenaar van PolAdvies

‘In ontwerpen wordt te weinig rekening gehouden met praktische uitvoerbaarheid’

‘Je ziet dat hoveniers in de knel komen als zij handmatig straatwerk aanleggen dat groter is dan 40 m². Dan zijn hulpmiddelen wettelijk verplicht. We zitten nu in een overgangsfase. Er komt een nieuwe sector-norm die voor alle uitvoerende partijen (stratenmakers, hoveniers en groenvoorzieners, nutsbedrijven) duidelijkheid moet scheppen. De Arbeidsinspectie grijpt strenger in, omdat er geen branche-boa's zijn. Boetes tot € 5.000 en persoonlijke aansprakelijkheid zijn niet uitgesloten.’

Voortraject

Een goed onderbouwd straatwerkplan is verplicht, maar op dat vlak gaat het nog vaak mis. De overheid heeft als opdrachtgever een vergewisplicht: projecten moeten vooraf zó zijn ontworpen dat ze volgens de wet kunnen worden uitgevoerd — dus zoveel mogelijk machinaal. In de praktijk ontbreekt die voorbereiding. Ontwerpen zijn soms niet haalbaar, en leveranciers bieden producten aan die handmatig werken vereisen. In ontwerpen wordt te weinig rekening gehouden met praktische uitvoerbaarheid, zoals steen- en pakketmaat of bolling van het wegdek. Daar zijn stratenmakers en hoveniers uiteindelijk de dupe van, want dát leidt tot fysiek belastend werk. Het voortraject moet beter.

Nieuwe norm

De nieuwe norm moet breed worden gedragen en ook in opleidingen terugkomen. Dan stijgt het kennisniveau en ontstaat een betere samenwerking tussen overheid, ontwerpers, leveranciers en uitvoerders. Samen moeten we aan gezonder straatwerk werken.’

MARC DERKSEN
Strategisch adviseur markt & ondernemerschap van
Koninklijke VHG

‘Wij pleiten voor minder regeldruk en voor handhaving die niet eenzijdig uitvoerders treft, maar ook opdrachtgevers en ontwerpers aanspreekt op hun verantwoordelijkheid’

‘De stelling is, wat ons betreft, wat ongelukkig geformuleerd. Koninklijke VHG onderschrijft het belang van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden en zet zich daar samen met Stigas concreet voor in. Dat doen we onder andere via de Arbocatalogus en de branchespecifieke Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Verplichte inventarisatie

Het gaat hier om een verplichte inventarisatie van alle gevaren en risico's op het gebied van gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers in een bedrijf of organisatie. Het doel is om deze risico's in kaart te brengen, de ernst ervan te beoordelen en vervolgens een Plan van Aanpak (PvA) op te stellen met concrete maatregelen om de risico's aan te pakken en te voorkomen dat werknemers ongezond of onveilig werken.

Regeldruk

Wij pleiten echter voor minder regeldruk en voor handhaving die niet eenzijdig uitvoerders treft, maar ook opdrachtgevers en ontwerpers aanspreekt op hun verantwoordelijkheid. Dit is een kwestie die de hele keten raakt en niet alleen stratenmakers of hoveniers. Handhaving op wet- en regelgeving is in algemene zin cruciaal om een gelijk speelveld te waarborgen en misstanden te voorkomen. Alleen wanneer álle betrokken partijen in de keten hun rol nemen, ontstaat een werkbare praktijk met regels die zowel uitvoerbaar als effectief bijdragen aan veiligheid en gezondheid.’